

GERECHTSHOF TE LEEUWARDEN

BELASTINGKAMER

No. 496/61

27 maart 1962

UITSPRAAK

Het Gerechtshof te Leeuwarden, eerste enkelvoudige belasting kamer,

Gezien het beroepschrift, ingediend namens X te Z, ingekomen op 20 december 1961 en gericht tegen de blijkens aanslagbiljet, gedagtekend 30 november 1961, door de Inspecteur der belastingen te Y aan belanghebbende opgelegde aanslag wegens navordering van inkomstenbelasting over het jaar 1959;

Gezien de overige stukken;

Gehoord ter zitting van 27 maart 1962, gehouden te W, de gemachtigde van belanghebbende en de Inspecteur;

Overwegende dat belanghebbende, die oorspronkelijk in de inkomstenbelasting voor het jaar 1959 werd aangeslagen naar een zuiver inkomen van f 4082,- en aan wie daarna is opgelegd een navorderingsaanslag van inkomstenbelasting over dat jaar, berekend naar een zuiver inkomen van f 4782,-, tegen die navorderingsaanslag is gekomen in beroep;

Overwegende dat uit de gedingstukken en het verhandelde ter zitting is gebleken:

dat belanghebbende een kruideniersbedrijf uitoefent;

dat het resultaat van een in 1961 vanwege de Inspecteur ingesteld boekenonderzoek bij belanghebbende voor de Inspecteur aanleiding was om de bedrijfswinst over 1959 te schatten en vast te stellen op een bedrag, dat f 700,- hoger was dan het door de boekhouding van belanghebbende aangewezen bedrag waarvan bij de regeling van de oorspronkelijke aanslag was uitgegaan;

dat bij bedoeld onderzoek met betrekking tot de administratie van belanghebbende bleek, dat een kasregister niet aanwezig is en dat des avonds de omzet van de afgelopen dag wordt gesteld op het bedrag van het aanwezige kasgeld, verminderd met het wisselgeld, waarmede des morgens is begonnen;

dat uit de bedrijfskas privé-uitgaven plegen te worden gedaan en dat uit de winkel goederen voor privé-gebruik worden genomen;

dat de echtgenote van belanghebbende de uit de bedrijfskas gedane privé-uitgaven en de verkoopwaarde van de voor eigen gebruik uit de winkel genomen goederen behoort te noteren in een huishoudboekje;

dat aan het einde van de week de echtgenote het door het boekje aangewezen totaalbedrag van privé-uitgaven en verkoopwaarde van goederen voor eigen gebruik in de kas behoort te storten, waarna het als omzet wordt gerekend en bij de weekontvangsten wordt geteld;

dat belanghebbende tegelijkertijd f 40,- uit de kas neemt en dit als uitgave boekt;
dat bij het onderzoek in 1961 vorenbedoeld huishoudboekje over het jaar 1959 niet meer getoond kon worden;

dat belanghebbende's brutowinstpercentage in 1959 bedroeg 14,8% van de inkoop;

dat volgens het Economisch Instituut voor de Middenstand in 1958 in kruideniersbedrijven landelijk een gemiddeld brutowinstpercentage werd behaald van 18,2% en de Fiscale Inlichtingendienst voor 1959 kwam tot 18,8%;

dat bij een ontleding van belanghebbende's privé-uitgaven over 1959 bleek te resteren een bedrag van f 2203,50 voor huishouding, uit welke post te betalen waren slager, bakker, zuivelproducten, groente en fruit, artikelen uit eigen bedrijf, abonnementen, contributies, giften, kleding, schoeisel, vakantie, wasvrouw, enz.;

dat het gezin van belanghebbende in 1959 bestond uit hemzelf, zijn echtgenote en een schoolgaande dochter, geboren in 1948;

Overwegende dat belanghebbende in het beroepschrift en mondeling ter zitting heeft gesteld:

dat zijn methode voor het bepalen van de dagomzet aan het einde van iedere dag zoals hiervoren omschreven de normale gang van zaken is in een winkelbedrijf, onverschillig of er een kasregister aanwezig is of niet;

dat de voor eigen gebruik benodigde goederen door zijn echtgenote in het huishoudboekje worden genoteerd en het bedrag daarvan elke week bij de omzet in de winkel wordt verantwoord;

dat inderdaad in 1959 het brutowinstpercentage laag was, doch dit niet zo ver beneden het gemiddelde lag als de Inspecteur doet voorkomen;

dat immers door belanghebbende aan zijn klanten zogenaamde kortingszegels ter beschikking worden gesteld en de kosten daarvan om administratieve redenen als inkoopkosten worden beschouwd en geboekt, waardoor het bruto-winstpercentage met ongeveer 1½% wordt gedrukt, zodat na eliminering van de kosten van de zegels het winstpercentage in 1959 was te stellen op ongeveer 16,3%, hetgeen niet zo ver ligt beneden het gemiddelde winstpercentage van de A-bedrijven in Nederland, dat na

eliminering van de kosten van de kortingszegels ongeveer 17,7 à 17,8% van de inkoop beliep;

dat hij zuinig leeft en dat een bedrag van f. 2203,50 voor de bovenbedoelde huishoudelijke uitgaven voldoende was;

dat zijn bedrijfswinst niet hoger is geweest dan bij de regeling van de oorspronkelijke aanslag werd aangenomen en hij verzoekt om de navorderingsaanslag te vernietigen;

Overwegende dat door de Inspecteur in het verzoekschrift en mondeling ter zitting is aangevoerd:

dat het feit, dat het brutowinstpercentage van belanghebbende in 1959 aanzienlijk beneden het gemiddelde bleef, alsmede de omstandigheid, dat het volgens de boekhouding voor privé beschikbare bedrag onwaarschijnlijk laag voorkomt, mede gelet op het systeem van administratie van belanghebbende voor hem een reden opleverden om de winst van belanghebbende in dat jaar f. 700,-- hoger te schatten dan de boekhouding aanwijst, welk verschil dan zijn oorzaak vindt in niet geboekte ontvangsten en eventueel ook in een te laag genoteerd eigen gebruik;

dat hij niet terstond kan nagaan welke invloed een elimineren van de kosten van kortingszegels zou hebben op het brutowinstpercentage, doch dat hij niet geacht wil worden de beweringen dienaangaande van belanghebbende te erkennen;

dat hij concludeert tot handhaving van de aanslag;

Overwegende omtrent het geschil:

dat voor een beantwoording van de vraag of de Inspecteur terecht de bedrijfswinst van belanghebbende, voor het jaar 1959 op een hoger bedrag heeft gesteld dan door diens boekhouding werd aangewezen, in de eerste plaats aandacht is te besteden aan het systeem van administratie van belanghebbende;

dat belanghebbende aan het einde van een dag als dagomzet noteert het bedrag, dat door hem in feite in de kas wordt aangetroffen, verminderd met het aan het begin van die dag de kas reeds aanwezig geweest zijnde wisselgeld, terwijl hij aanneemt en noteert als weekomzet het totaal van de aldus bepaalde omzetten van de dagen der afgelopen week, vermeerderd met de volgens het huishoudboekje van zijn echtgenote uit de winkelkas betaalde privé-uitgaven en met de verkoopwaarde van de volgens dat boekje uit de winkel voor eigen gebruik

genomen goederen;

dat gezegd kan worden, dat, indien belanghebbende de telling van het kasgeld elke avond nauwkeurig verricht en daarbij geen abuizen maakt, en indien door zijn echtgenote de uit de kas betaalde privé-uitgaven en de uit de winkel voor privé onttrokken goederen volledig en nauwkeurig in het huishoudboekje worden aangetekend, de boekhouding een juist beeld zal geven van de omzetten van het bedrijf;

dat evenwel het zwakke punt van dit door belanghebbende gevolg/de systeem is, dat hem de mogelijkheid ontbreekt om te controleren of, uitgaande van een buiten de kas gelegen objectieve maatstaf, het door hem in feite in de kas aangetroffen bedrag gelijk is aan het bedrag, dat in de kas aanwezig behoort te zijn, en of zijn echtgenote niet verzuimd heeft uit de kas gedane privé-uitgaven in het boekje te noteren;

dat de ervaring leert, dat het uitoefenen van een dergelijke controle - die belanghebbende dan niet alleen op zichzelf doch ook op zijn echtgenote zou moeten uitoefenen - van groot belang is voor de betrouwbaarheid van een boekhouding;

dat een middel tot zodanige controle gevonden wordt in het gebruik van een in de tegenwoordige tijd in vele kruidenierszaken aanwezige kasregister, waardoor elke ontvangst terstond wordt geboekt en waaruit aan het einde van een dag kan worden afgelezen welk totaal bedrag in werkelijkheid is ontvangen en derhalve in de kas aanwezig moet zijn;

dat het ontbreken van een kasregister in een bedrijf als dat van belanghebbende in het algemeen zeker niet leidt tot de conclusie, dat de boekhouding zonder meer als onbetrouwbaar terzijde zou zijn te stellen;

dat evenwel een samenloop van andere bijkomende omstandigheden reden kunnen opleveren om tegen een boekhouding als die van belanghebbende wantrouwen te gaan koesteren;

dat zodanige bijkomende omstandigheden in het onderhavige geval inderdaad aanwezig zijn;

dat immers het brutowinstpercentage van belanghebbende in 1959 belangrijk beneden het volgens de Fiscale Inlichtingendienst in dat jaar gemiddeld behaalde percentage lag en blijkens mededeling van de gemachtigde van belanghebbende ook lager was dan het gemiddelde percentage

van de A- winkeliers, tot welke organisatie belanghebbende behoort;

dat daarnaast ook naar het oordeel van het Hof het bedrag, dat volgens de boekhouding voor privé beschikbaar was. gelet op de omvang en samenstelling van belanghebbende's gezin en de kosten van levensonderhoud in 1959 in het algemeen onwaarschijnlijk laag is te achten;

dat al deze omstandigheden tezamen het vermoeden wettigen, dat de omzet in 1959 groter is geweest dan de boekhouding van belanghebbende aangeeft, en voldoende grond opleveren om die omzet, met terzijdestelling van de boekhouding in zoverre, te schatten;

dat de door de Inspecteur gedane schatting van een meerdere omzet van f. 700,-- aan het Hof redelijk een aannemelijk voorkomt;

dat zulks medebrengt, dat de bedrijfswinst en derhalve eveneens het zuiver inkomen f. 700,-- hoger zijn te stellen dan het bedrag, waarvan bij de regeling van de oorspronkelijke aanslag werd uitgegaan;

dat het beroep alzo ongegrond is;

Handhaaft de navorderingsaanslag.

Gedaan op 27 maart 1962, door de Heer Kapteyn, Raadsheer, Lid van de eerste enkelvoudige belastingkamer, in tegenwoordigheid van de Substituut-Griffier Hijink, en ondertekend door voornoemde Raadsheer, en door voornoemde Substituut-Griffier.

Hijink

Kapteyn

Op 14 juni 1962 afschrift
aangetekend verzonden aan beide
partijen.
De Griffier van het Gerechtshof
te Leeuwarden,